

KORESPONDENCIJOS

Springfield, Ill.

Iš angliakasių darbo lauko

Aš vis tėjū "Naujienas", kada pasirodys drg. V. Černausko aprašymas apie maršavimą į West Frankfortą. Tačiau atrodo, jog jis dar nėra pasveikęs. Draugui Černauskui ir jo dviem kaimynams teko gerokai nukentėti. Juos mušė ne tik skaudžiai sumušė, bet dar ir į kalėjimą pasodino. Gerai dar, kad Černauskas turėjo su savim čekių knygutę, — už trijų "nakvynę" jis išrašė čekį ant penkiolikos dolerių ir atgavo laisvę. Jeigu nebūtų galėję užsimokėti, tai tie bukeliai, galimas daiktas, būtų dar arčiau pasileigę.

Kaip skaudžiai drg. Černauskas ir jo kaimynai nukentėjo, galima spręsti jau iš to, jog teko šauktis gydytojo pagalbos. Šlykščiausias dalykas buvo tas, jog nukentėjusiems mainieriams nenorėjo suteikti pagalbą nei vietos daktarai, nei vietos ligoninės. Buvo nemažai tokių mainierių, kurie per visą naktį bėgo iš užpuolimo vietos, kad tik nepatektus mušėkoms į nagus.

Tai buvo mums gera pamoka, — mes patyrėme, jog šerifai ir kasyklų mušėkoms neturi jokio žmoniškumo. Mušti ir saudyti ramius ir beginklius mainierius jiems nieko nerūškina. Well, mes kitą kartą žinome, kas reikia daryti.

Kaip jau pirma rašiau, mes turėjome savo konferenciją, kurioje išrinkome komisiją iš šešių narių. Ta komisija turės išdirbti planus, kaip būtų geriausiai maršuoti į West Frankfortą. Truks ar laikys, bet mes visvien ten maršuosime ir statysime savo pikietininkus, kad išvesti dirbančius mainierius į streiką.

Reikia pasakyti, jog West Frankfort yra komunistų lizdas. Nežiūrint į tai, mainieriai ten mažiausiai laikosi vienybės. Kuomet kituose miestuose streikuojama, tai westfrankfortiečiai eina į kasyklas dirbti. Pasirodo, kad jų tas komunistas nei kiek nekluduoja joms apiauti ant darbininkų vienybės. Dėl to streikininkai yra labai įtūžę. Jie sako, kas tai per komunistai, jeigu tokius

šposus daro, — dirba, kuomet mes streikuojame.

Streikininkai neprivalo nusiminti. Mes neužilgo susilausime pašalpos ir mūsų skurdas palengvės. Subdistrikas tuo reikalu yra susirūpinęs. Jis deda pastangų, kad kaip galima trumpesnėje ateityje būtų galima pradėti streikininkus šelpti. Jau yra ir pinigų prisistūta. Mainieriai, kurie prisidėjo prie naujos unijos ir susitaikė su kasyklomis, irgi rems mus, kad mums nereikėtų badauti ir pasiduoti Lewiso mašinierijai. Su mūsų naujai įsteigta unija Progressive Miners of Am. jau pasirašė kontraktus 16 kasyklų. Derybos eina ir su kitomis kasyklomis. Atrodo, kad trumpoj ateityje pasirašysime kontraktus su daugeliu kitų kasyklų. Turiu pastebėti, jog su mūsų unija padarė sutartis dvi tokios kasyklos, kurios praeityje su unijomis neturėjo nieko bendro. Į naują uniją visi žiuri gana palankiai, nes jie žino, jog jos viršininkams nebus mokamos tokios didelės algos, kaip kad priverstė mus mokėti Lewis su savo gende.

Walkeris vis dar nesiliauja mus gaudinėjęs, tačiau mes jo visai nesibijome. Jis pasiliko tik su savo leitenantais, kuomet prie mūsų dedasi vis daugiau ir daugiau mainierių. Greit jis pasiliks generolas be armijos. Šiuo momentu lokalamis reikėtų apsižiūrėti su pinigais, kad jie nepatektų į Lewiso rankas. Mat, kada iš lokalo atimama čarteris, tai Lewis gali išreikalauti ir pinigų. Todėl reikia stengtis greičiausiai prisidėti prie naujos unijos.

Vakar pas mus buvo socialistų svetimtaučių — prakalbos. Kalbėtojų buvo net trys. Vienas jų atvyko iš Indiana valstijos. Visi jie kalbėjo apie darbininkų reikalus ir depresiją. Nurodė jie į tai, kad angliakasiams tenka vesti kovą dviem frontais: pirmiausia jie turi kovoja su kasyklų operatoriais. Senoji unija šioj kovoje ne tik neremia angliakasių, bet dar eina prieš juos. Lewis ir jo šėbrai nori visiškai pakrikdyti kartą buvusią galingą angliakasių uniją.

Kalbėtojai išreiškė savo prietarimą naujai unijai, pažymėdami, kad prie susidėjusių aplinkybių kitokios išeities ir nebuvo. Vienas kalbėtojas, kuris specialiai važinėjo po įvairias kasyklas, papasakojo daug įdomių dalykų iš angliakasių gyvenimo. West Virginia kasyklose, sakė jis, mulais kompanijos daug geriau rupinasi, negu mainieriais. Mulams yra įsteigti šviesūs ir švarūs tvartai, kuomet mainieriai turi gyventi baisiausiose landynėse. Ten visai paprastas dalykas, kad 15-16 metų amžiaus mergaitės pakelias parduoda savo kūną, idant apsiginti nuo bado šmėklos. Priminė jis dar ir tą faktą, jog socialistai tiems mainieriams surinko nemažai aukų.

Amerika, sakė tas kalbėtojas, yra turtingiausia šalis pasaulyje. Čia yra tiek visokio turto, kad kiekvienas žmogus galėtų būti viškuo aprūpinamas. Bet tikrumoj taip nėra. Šiandien Amerikoje milijonai žmonių kenčia skurdą, kai kuriems tiesiog tenka badauti. Kodėl? Atsakymas tegali būti vienas: saujalė parazitų susikrovė milžiniškus turtus iš darbininkų prakaito. Darbininkams jie tik tiek temokėjo, kiek reikalinga jų gyvybės palaikymui. Kada užėjo blogi laikai, tai darbininkai be niekur nieko tapo išmesti į gatvę. O kurie ir pasiliko

[Acme-P. & A. Photo]

Frances Marsalis (po kairei) ir Louise Thaden. Jos sumušė istvėrmės rekordą, išsilaikydamos ore savo lėktuve 122 val. 20 minučių.

Lietuviškos klumpės Sarmiento gatvėje

(Dabartinio laiko vaizdelis iš Argentinos lietuvių darbininkų gyvenimo)

— Taip, ponas, keturis mėnesius ploviau indus pensono virtuvėje ir man nieko nesumokėjo, — su dirbtina šypsena lūpose ir ašaromis akimis kalbėjo Povilas Lingauskas vienoje juridinėje studijoje, Buenos Aires miesto Sarmiento gatvėje.

Jaunas, 22 metų vaikinai, nesiskutęs, visiškai nuplyšęs, išbadėjęs, ramiai stovi ant parketinių, liustruotų, studijos grindų, o studijos tarnautojai ir klijantai, graudų sąjaušmą reikšdami, tėjū grynai lietuviškas jo, Lingausko, klumpės, kurias jis, basas likęs, pats pasidavė savo rezidencijoje: naujojo uosto žolynuose, bedarbių kolonijoje, iš mėšlynose rastos medžio ir odos medžiagos.

— Tie šeimininkai pensono pardavė ir apsigyveno privačiame bute. Mūsų prokuratoriui pasakė, kad tamstos visiškai nepažįsta. Apart nesumokėjimo darbininkams, jie liko skolingi už maisto

— "Naujienų" Skaitytojas.

produktus ir t. t. Nueikite konsultant.

— Buvau. Liepia eit darbo departamentą. Buvau ir departamente. Departamentas priteisė, bet vistiek nesumoka.

— Dar kartą nueikite pats pas juos su vietinės komisijos policininku. Gal pamatę jus padėti sumokės.

— Buvau šimtą kartų. Bent penkiolika kilometrų vaikščioju pėsčias, liet visiškai neprišleidiu. Jeigu jau ponai negalite išreikalauti, tai man pačiam nėra jokios vilties...

— Jų skolos didesnės už turtą. Padarius teismo išlaidas gal nieko neteks gauti. Lingauskas graudžiai šypso, o jo įdubę mėlynos akys ašarose sriuva.

Tokios scenos tai kasdienis reiškinys Argentinos lietuvių darbininkų gyvenime. Šiandien buvo pilietis Erkis, kuriam jau penktas šeimininkas nesumoka už jo darbą baldų dirbtuvėse. Vieni badmiriauja darbo negaudami, kiti aimanuoja negalėdami savo uždario atsiimti. Neperdėsiu pasakę, kad bent pusei darbininkų Argentinoje darbdaviai nesumoka. Visi aiškinasi krizio siuitimu. Kiti kaltina valdžią, kuri netik savo valdininkams, bet pramonininkams ištais mėnesiais nesumoka. Taip, kad galų gale visas krizio naštos sunkumas gula ant darbo žmonių pečių, ypatingai ant tų tautų darbininkų, kurie čia gyvena su skriaustų posonių rolėje.

Tukstančiai tarnaičių lietuvių dejuoja, kad algas ponai sumažino. Kur mokėdavo 90 pečių mėnesiui, dabar vos 60 temoka, o kur mokėdavo 60, ten dabar temoka 30. Kur vienuose namuose prieš porą metų dirbdavo 6 tarnai, dabar tepalikta tik pora. Kur algos budavo išmokama punktualiai, dabar mėnesiais užvelkama, o kur pirmiau buvo užvelkama, ten dabar be teismo nėra jokios vilės atsiimti. O su teismais ir darbo departamentu pasikartoja lygiai tokia istorija, kaip Lingausko reikale.

Darbininkui tenka eiti begalines "kalvijas", kol darbą susiranda, o padirbėjus vėl vaikščioti, jeigu tikisi są-

vo krūvinai uždirbtą pežą atsiimti.

— B. K. A.

Bs. As, rugpiutis, 1932.

JUOKAI

Katėjime.

Rosenberg tapo nuteistas dviems metams kalėjimui už prekybines prigavytes. Atvežus jį kalėjimui, viršininkas davė jam pasirinkti ką jis norėtų kalėjime dirbti: popierines dėžutes, nendrinus sta-

lukus, siuti drabužius ar ką kitą dirbti.

— Ką pasirenkate? — klausia kalėjimo viršininkas.

Rosenberg pagalvojo ir sakė:

— Ponas viršininke, ar gerčiau tiems visiems dalykams būti keliaujančiu agentu?

Skelbimai Naujienose duoda nauda delta, kad pačios Naujienos yra naudingos.

CHICAGO SCHOOL

OUTSTANDING
FACULTY

LAW

(ACCREDITED)

UNIQUE Single Text System. One subject at a time—covered rapidly and thoroughly.

Convenient location. Spacious quarters. Gymnasium for students.

IN OUR
NEW
HOME

Visit and Investigate

14 EAST MONROE STREET

Phone State 6143

Jubilejinis Išpardavimas

Jau sukako 3 metai, kaip pradėjome leisti pirmus Lietuvių Radio Programus.

BUDRIKO KRAUTUVĖJE EINA MILŽINISKAS IŠPARDAVIMAS RADIO IR RAKANDŲ

5 tubų Philco Radio po

\$19.50

10 tubų Stewart Warner

\$29.50

10 tubų Silver Marshall

\$29.50

Radio ir Vektrola kruvoje

\$39.50

3 šmotų Bed Room Setas \$49.50

Vatiniai matracai, vertės \$10.00, po \$4.50

Lovoms springsai po \$3.75

Elektrikinės Ledauinės, vertės \$125, po \$69.00

Royal Rašomos Mašinėlės po \$29.50

Ant Lengvų Išmokėjimų.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street

Tel. BOULEVARD 8167-4705

Radio programai 2 sykiu savaitėje: WCFL Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. popietį ir WHFC Ketversiais nuo 7:30 iki 8 val. vakare.

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

Arti St. Louis Ave. Tel. Kedzi 8902

Vanos, liuzas ir druskos vanos.

Swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims

atveriamos iki 7 v. v.

Daktaras

Kapitonas
Paseulniamas kras

WISSIG

Specialistas
Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEŽIURINT KAMP UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų ir puslės užuodijimą, kraujotakos, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaros, kojų, gerklės skaudėjimą ir pasipaliojimo ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėkite čia ir pasitarkite, kad jis jums gali padėti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patariamės dakt. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakar. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kaimas Keeler Ave. Tel. Crawford 3373

[Acme-P. & A. Photo]

Camden, N. J. — Dorothy Hann, kuri gražuolių konteste laimėjo "Paeilės Amerikos" titulą.

